

Dyrektor
Śląskiego Oddziału Wojewódzkiego
Narodowego Funduszu Zdrowia
w Katowicach

Katowice, dnia maja 2013 r.

Pan
ul.
.....
reprezentowany przez:
radcę prawnego
-
-

Decyzja Nr 12/04/I/2013
w sprawie interpretacji indywidualnej

Na podstawie art. 107 ust. 5 pkt 16 w związku z art. 109a i art. 66 ust. 1 pkt 1 lit. c i e ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 roku o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz. U. z 2008 r. Nr 164 poz. 1027 z późn. zm.), zwanej dalej ustawą, oraz art. 10 ustawy z dnia 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej (Dz. U. z 2010 r. Nr 220 poz. 1447, z późn. zm.) w związku z art. 104 § 1 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2013 r. poz. 267), po rozpatrzeniu wniosku: radców prawnych:, pełnomocników - przedsiębiorcy Pana, zam. ul., prowadzącego działalność gospodarczą „.....” wpisanego do Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej prowadzonej przez Ministra Gospodarki, (NIP REGON) z dnia o pisemną interpretację przepisów prawa

stwierdza się

stanowisko przedstawione przez pełnomocników przedsiębiorcy Pana w zakresie obowiązku podlegania przez ww. ubezpieczeniu zdrowotnemu z tytułu prowadzonej działalności pozarolniczej, kiedy w ramach tej działalności wykonywana jest umowa o świadczenie usług – kontrakt menadżerski - jest nieprawidłowe.

Uzasadnienie

Przedsiębiorca - Pan (zwany dalej Wnioskodawcą) reprezentowany przez radców prawnych:, (pełnomocnictwo z dnia) pismem z dnia (data wpływu) uzupełnionym korespondencją z dnia, na podstawie art. 10 ust. 1 ustawy z dnia 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej (Dz. U. z 2010 r. Nr 220 poz. 1447, z późn. zm.), zwrócił się z prośbą o interpretację przepisów prawa.

Wnioskodawca wskazał we wniosku następujący stan faktyczny:

W dniu (zwany dalej: lub Spółka) z siedzibą w zawarł z Wnioskodawcą, prowadzącym działalność gospodarczą pod firmą „.....”, umowę o świadczenie usług w zakresie zarządzania – kontrakt menadżerski (zwany dalej: Umową), która jest wykonywana od Przedmiotem ww. Umowy jest kierowanie Spółką, zarządzanie jej majątkiem oraz reprezentowanie Spółki wobec organów państwowych, organów samorządu terytorialnego i innych podmiotów oraz osób trzecich.

Wnioskodawca prowadzi działalność gospodarczą w rozumieniu przepisów ustawy o swobodzie działalności gospodarczej, której przedmiotem jest w szczególności wykonywanie usług zarządzania przedsiębiorstwem.

Umowa zobowiązuje Wnioskodawcę do kierowania przedsiębiorstwem Spółki oraz zarządzania jej majątkiem, a w szczególności: świadczenia usług zarządczych zgodnie z Umową, obowiązującym prawem, statutem Spółki oraz podjętymi przez organy Spółki, jak również innymi wewnętrznymi regulacjami Spółki i jej organów, racjonalnego gospodarowania mieniem Spółki i zapewnienia mu ochrony, współdziałania z pozostałymi organami Spółki, oraz dbania o terminowość regulowania publiczno-prawnych zobowiązań Spółki. Zgodnie z Umową Wnioskodawca ponosi odpowiedzialność wobec Spółki i osób trzecich za szkodę wyrządzoną przez niego w związku z wykonywaniem Umowy, będącą następstwem niewykonania lub nienależytego wykonania usług zarządczych. Umowa zobowiązuje Wnioskodawcę do wykonywania postanowień umownych z zachowaniem najwyższej staranności i należyтым uwzględnieniem charakteru i zakresu działalności Spółki, z zachowaniem troski o interesy majątkowe i niemajątkowe Spółki, wykorzystując przy tym swoją wiedzę, doświadczenie i umiejętności. Zgodnie z Umową Wnioskodawca wskazał siebie jako podmiot, który będzie samodzielnie obliczał i odprowadzał składki na ubezpieczenie zdrowotne, jako osoba prowadząca działalność gospodarczą.

Mając na uwadze powyższe, Wnioskodawca wystąpił z wnioskiem o wydanie interpretacji:

Czy w przedstawionym stanie faktycznym, Wnioskodawca prowadzący działalność gospodarczą w zakresie usług zarządzania, który zawarł ze Spółką umowę o świadczenie usług w zakresie zarządzania (tzw. kontrakt menadżerski), podlega ubezpieczeniu zdrowotnemu wyłącznie z tytułu prowadzenia działalności pozarolniczej, a tym samym czy to Wnioskodawca jest zobowiązany do samodzielnego zgłoszenia do ZUS faktu rozpoczęcia działalności gospodarczej oraz obliczania i przekazywania składek na ubezpieczenie zdrowotne z tytułu prowadzenia pozarolniczej działalności ?

Zdaniem Wnioskodawcy, wykonywana przez niego pozarolnicza działalność polegająca w szczególności na świadczeniu usług zarządzania na rzecz Spółki, wykonywana na podstawie przepisów o działalności gospodarczej lub innych przepisów szczególnych, zgodnie z zasadą automatyzmu stanowi bezwzględny tytuł do objęcia obowiązkowym ubezpieczeniem emerytalnym i rentowym z tytułu pozarolniczej działalności. Wnioskodawca ma zatem obowiązek samodzielnego zgłoszenia do ZUS faktu rozpoczęcia działalności gospodarczej oraz obliczania i przekazywania składek ubezpieczeniowych z tytułu prowadzenia pozarolniczej działalności. Wnioskodawca zgłosił do ZUS fakt rozpoczęcia wykonywania działalności gospodarczej oraz rozpoczął opłacanie składek na ubezpieczenia społeczne z tytułu prowadzenia pozarolniczej działalności gospodarczej. Wnioskodawca opiera swoje stanowisko na art. 6 ust. 1 oraz art. 8 ust. 6 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych.

Wnioskodawca uważa, że przepisy powołanej powyższej ustawy zawierają wyczerpujący katalog źródeł powstania obowiązku składowego (tytułu do ubezpieczeń). Wymienione w art. 6 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych tytuły do ubezpieczeń społecznych wskazują osoby odrębnie podlegające ubezpieczeniom społecznym. Tytuł do ubezpieczenia dla osób wykonujących pracę na podstawie umowy agencyjnej lub umowy zlecenia albo innej umowy o świadczenie usług, do której zgodnie z Kodeksem cywilnym stosuje się przepisy dotyczące zlecenia, został określony w art. 6 ust. 1 pkt 4. Natomiast tytuł do ubezpieczeń osób prowadzących pozarolniczą działalność wskazany został w art. 6 ust. 1 pkt 5.

Zdaniem Wnioskodawcy, interpretując przepisy o charakterze publicznoprawnym, a takimi są przepisy ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych, należy się kierować wykładnią językową, zakładając racjonalność ustawodawcy. Przepis art. 8 ust. 6 w/w ustawy w sposób wiążący ustala na potrzeby tej ustawy, co należy rozumieć przez pojęcie pozarolniczej

działalności i kogo uznawać za wykonującego pozarolniczą działalność. Zgodnie z tym przepisem za osobę prowadzącą pozarolniczą działalność uważa się m.in. osobę prowadzącą pozarolniczą działalność gospodarczą na podstawie przepisów o działalności gospodarczej lub innych przepisów szczególnych. Oznacza to, że dla zakwalifikowania danej osoby, jako prowadzącej pozarolniczą działalność w rozumieniu ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych, wystarczy sam fakt, że dana osoba prowadzi działalność gospodarczą na podstawie przepisów o swobodzie działalności gospodarczej. Wynika z tego również, że dla uznania danej osoby za prowadzącą pozarolniczą działalność nieistotny jest materialnoprawny charakter wykonywanych przez nią czynności, lecz sam fakt prowadzenia działalności.

Wnioskodawca powołuje się na poradnik Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, zgodnie z którym warunkiem, aby umowa zlecenia (lub o świadczenie usług) mogła być traktowana jako wykonywana w ramach prowadzonej działalności gospodarczej, jest opodatkowanie przychodu z tej umowy jak przychodu z działalności gospodarczej w rozumieniu ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych.

Zdaniem Wnioskodawcy przedstawione powyżej stanowisko należy uznać za błędne. Przepisy ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych są przepisami autonomicznymi w stosunku do przepisów podatkowych. Przypadki przenikania się norm wynikających z ustaw podatkowych do sytuacji opisanych przepisami ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych muszą znajdować wyraźną podstawę w normach prawnych. Powołane przepisy ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych mają charakter norm publicznoprawnych, w przypadku których obowiązuje zasada bezwzględnego związania adresatów norm ich treścią. Zatem menedżer posiadający wpis do CEIDG w zakresie zarządzania i wykonujący w ramach pozarolniczej działalności umowę, w ramach której świadczy usługi zarządzania, podlega bezwzględnie obowiązkowi składkowemu z tytułu pozarolniczej działalności. Wynika to bezpośrednio z faktu, że obowiązków publicznoprawnych nakładanych na jednostki nie można domniemywać, ani wyprowadzać w drodze analogii z innych norm prawnych. Za niedozwolone należy uznać stosowanie podatkowej kwalifikacji źródeł przychodu na potrzeby ustalania tytułu do objęcia obowiązkowym ubezpieczeniem emerytalnemu i rentowym. Ilekroć zatem ustawodawca zamierza posłużyć się rozwiązaniami właściwymi prawu podatkowemu na potrzeby ubezpieczeń społecznych, wyraźnie wskazuje na to w ustawie o systemie ubezpieczeń społecznych. Oznacza to w szczególności, że nieprawidłowe i bezpodstawne jest przyjmowanie kryteriów ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych dla oceny, czy dana umowa jest wykonywana w ramach działalności gospodarczej przedsiębiorcy, czy nie.

Dla potwierdzenia powyżej przedstawionego stanowiska Wnioskodawca powołuje orzecznictwo Sądu Najwyższego oraz sądów administracyjnych tj. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 9 grudnia 2008 r. sygnatura akt I UK 138/08, wyrok Sądu Najwyższego z dnia 23 czerwca 2009 r. sygn. akt III 24/09, wyrok Wojewódzkiego Sądu Najwyższego w Warszawie z dnia 29 lipca 2009 r. sygn. akt VI SA/Wa 612/09.

Reasumując, zdaniem Wnioskodawcy uznanie, że usługa wykonywana przez niego w ramach pozarolniczej działalności nie stanowi odrębnego od tej działalności tytułu do ubezpieczeń społecznych, powoduje, że płatnikiem składek powinien być w tym przypadku wnioskodawca, a nie spółka, tym samym istnieje podstawa do wyrejestrowania Wnioskodawcy z ubezpieczeń społecznych. Menedżer prowadzący, w zakresie usług zarządzania, działalność gospodarczą na podstawie wpisu do ewidencji działalności gospodarczej, który zawarł ze spółką umowę o świadczenie usług w zakresie zarządzania (tzw. kontrakt menedżerski) podlega ubezpieczeniu zdrowotnemu wyłącznie z tytułu prowadzenia pozarolniczej działalności (tj. na podstawie art. 66 ust 1 pkt 1 lit c ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej), a tym samym jest zobowiązany do samodzielnego zgłoszenia do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych faktu rozpoczęcia działalności gospodarczej oraz obliczania i przekazywania składek ubezpieczeniowych. Ponadto Wnioskodawca uważa, że w przedstawionym stanie faktycznym nie dochodzi do zbiegu tytułów do ubezpieczeń społecznych. Świadczenie usług na podstawie kontraktu menedżerskiego odbywa się bowiem w ramach prowadzonej przez wnioskodawcę pozarolniczej działalności gospodarczej. Podstawę do obowiązkowych ubezpieczeń społecznych i ubezpieczenia zdrowotnego stanowi jedynie prowadzenie działalności gospodarczej.

Biorąc pod uwagę treść wniosku oraz obowiązujące przepisy, Dyrektor Śląskiego Oddziału Wojewódzkiego Narodowego Funduszu Zdrowia zważył co następuje:

Zasady podlegania ubezpieczeniu zdrowotnemu uregulowane zostały w ustawie z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz. U. z 2008 r. Nr 164 poz. 1027 z późn. zm.). W przepisie art. 66 ust. 1 tej ustawy ustawodawca wskazał krąg osób objętych obowiązkowym ubezpieczeniem zdrowotnym.

Obowiązkowi ubezpieczenia zdrowotnego podlegają osoby spełniające warunki do objęcia ubezpieczeniami społecznymi, które są:

- osobami prowadzącymi działalność gospodarczą na podstawie przepisów o swobodzie działalności gospodarczej (art. 66 ust. 1 pkt 1 lit. c ustawy o świadczeniach),

- osobami wykonującymi pracę na podstawie umowy agencyjnej lub umowy zlecenia albo innej umowy o świadczenie usług, do której stosuje się przepisy Kodeksu cywilnego dotyczące zlecenia (art. 66 ust. 1 pkt 1 lit. e ustawy o świadczeniach).

Z kolei zgodnie z art. 5 pkt 21 ww. ustawy - użyte w niej określenie osoby prowadzącej działalność – oznacza osobę, o której mowa w art. 8 ust 6 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych. Natomiast w myśl art. 8 ust. 6 pkt 1 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych – za osobę prowadzącą działalność uważa się osobę prowadzącą pozarolniczą działalność gospodarczą na podstawie przepisów o działalności gospodarczej lub innych przepisów szczególnych. Zgodnie natomiast z art. 6 ust. 1 pkt 4 i 5 tej ustawy – obowiązkowo ubezpieczeniu społecznemu podlegają osoby fizyczne, które na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej są m. in. osobami wykonującymi pracę na podstawie umowy zlecenia albo innej umowy o świadczenie usług, do której zgodnie z Kodeksem cywilnym stosuje się przepisy dotyczące zlecenia oraz osoby prowadzące pozarolniczą działalność.

Na podstawie art. 9 ust. 2 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych – osoba spełniająca warunki do objęcia obowiązkowo ubezpieczeniami społecznymi (emerytalnym i rentowym) z kilku tytułów, o których mowa w art. 6 ust. 1 pkt 2, 4-6 i 10 (a więc też np. z tytułu prowadzenia działalności pozarolniczej i wykonywania pracy na podstawie umowy zlecenia albo innej umowy o świadczenie usług, do której zgodnie z Kodeksem cywilnym stosuje się przepisy dotyczące zlecenia) jest objęta obowiązkowo ubezpieczeniami z tego tytułu, który powstał najwcześniej.

Może ona jednak dobrowolnie, na swój wniosek, być objęta ubezpieczeniami społecznymi także z pozostałych, wszystkich lub wybranych tytułów lub zmienić tytuł ubezpieczeń. Jednocześnie art. 9 ust. 2a ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych stanowi, iż osoba świadcząca pracę na podstawie umowy zlecenia albo umowy o świadczenie usług, do której zgodnie z Kodeksem cywilnym stosuje się przepisy dotyczące zlecenia, prowadząca jednocześnie pozarolniczą działalność gospodarczą na podstawie przepisów o działalności gospodarczej lub innych przepisów szczególnych, podlega obowiązkowo ubezpieczeniom społecznym z tytułu tej działalności jeżeli z tytułu wykonywania umowy zlecenia albo innej umowy o świadczenie usług, do której zgodnie z Kodeksem cywilnym stosuje się przepisy dotyczące zlecenia, podstawa wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne (emerytalne i rentowe) jest niższa od obowiązującej tę osobę najniższej podstawy wymiaru składek dla osób prowadzących pozarolniczą działalność. Może ona dobrowolnie, na swój wniosek, być objęta ubezpieczeniami społecznymi również z tytułu umowy zlecenia albo innej umowy o świadczenie usług, do której zgodnie z Kodeksem cywilnym stosuje się przepisy dotyczące zlecenia.

Tak więc z powołanych powyżej przepisów ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych wynika, że osoba świadcząca pracę na podstawie umowy zlecenia albo umowy o świadczenie usług, do której zgodnie z Kodeksem cywilnym stosuje się przepisy dotyczące zlecenia, prowadząca jednocześnie pozarolniczą działalność gospodarczą na podstawie przepisów o działalności gospodarczej lub innych przepisów szczególnych – spełnia warunki do objęcia ubezpieczeniami społecznymi z obydwu ww. tytułów, czyli zarówno z tytułu świadczenia pracy na podstawie umowy zlecenia albo umowy o świadczenie usług, do której zgodnie z Kodeksem cywilnym stosuje się przepisy dotyczące zlecenia, jak i z tytułu prowadzenia pozarolniczej działalności gospodarczej.

Skoro natomiast wspomniana osoba spełnia warunki do podlegania ubezpieczeniom społecznym z obydwu ww. tytułów – to w konsekwencji podlega obowiązkowemu ubezpieczeniu zdrowotnemu z każdego ze wskazanych powyżej tytułów. Obowiązkowi ubezpieczenia zdrowotnego podlegają bowiem osoby spełniające warunki do objęcia ubezpieczeniami społecznymi, które są:

- osobami prowadzącymi działalność pozarolniczą, z wyłączeniem osób, które zawiesiły wykonywanie działalności gospodarczej na podstawie przepisów o swobodzie działalności gospodarczej (art. 66 ust. 1 pkt 1 lit. c ustawy o świadczeniach),
- osobami wykonującymi pracę na podstawie umowy agencyjnej lub innej umowy zlecenia albo innej umowy o świadczenie usług, do której stosuje się przepisy Kodeksu cywilnego dotyczące zlecenia (art. 66 ust. 1 pkt 1 lit. e ustawy o świadczeniach).

Osobami spełniającymi warunki do objęcia ubezpieczeniami społecznymi są natomiast zarówno osoby objęte obowiązkowymi ubezpieczeniami społecznymi z danego tytułu, jak i osoby, które z danego tytułu podlegają jedynie dobrowolnym ubezpieczeniom społecznym (nawet jeśli nie złożą wniosku o objęcie z tego tytułu dobrowolnym ubezpieczeniom społecznym). Dla objęcia obowiązkowym ubezpieczeniem zdrowotnym wystarczy bowiem jedynie spełnianie z danego tytułu warunków do objęcia ubezpieczeniami społecznymi.

Dlatego osoba prowadząca działalność pozarolniczą i jednocześnie wykonująca umowę o świadczenie usług w zakresie zarządzania zawartą w ramach tejże pozarolniczej działalności – podlega obowiązkowemu ubezpieczeniu zdrowotnemu zarówno na podstawie art. 66 ust. 1 pkt 1 lit. e ustawy o świadczeniach tj. z tytułu wykonywania obowiązków członka zarządu na podstawie umowy o świadczenie usług w zakresie zarządzania zawartej w ramach pozarolniczej działalności gospodarczej, jak i na podstawie art. 66 ust. 1 pkt 1 lit. c ustawy o świadczeniach tj. z tytułu prowadzenia pozarolniczej działalności, w ramach której osoba ta wykonuje obowiązki

członka zarządu na podstawie umowy o świadczenie usług w zakresie zarządzania (tzw. kontrakt menadżerski).

W świetle obowiązującego stanu prawnego stanowisko Wnioskodawcy w sprawie oceny prawnej przedstawionego stanu faktycznego uznaje się za nieprawidłowe, co mając na uwadze Dyrektor Śląskiego Oddziału Wojewódzkiego Narodowego Funduszu Zdrowia orzekł jak w sentencji decyzji.

Jednocześnie Dyrektor Śląskiego Oddziału Wojewódzkiego NFZ rozpatrując ww. sprawę zważył, że art. 10 ust. 1 ustawy z dnia 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej wskazuje, że przedsiębiorca może złożyć do właściwego organu administracji publicznej lub państwowej jednostki organizacyjnej wnioski o wydanie pisemnej interpretacji co do zakresu i sposobu zastosowania przepisów, z których wynika obowiązek świadczenia przez przedsiębiorcę daniny publicznej oraz składek na ubezpieczenia społeczne lub zdrowotne, w jego indywidualnej sprawie.

Dyrektor oddziału wojewódzkiego Funduszu wydaje interpretacje indywidualne, na podstawie w ww. regulacji prawnej w zakresie spraw dotyczących objęcia ubezpieczeniem zdrowotnym (art. 109a ust. 1 ustawy o świadczeniach). Ust. 2 tegoż artykułu wskazuje, że do spraw, o których mowa w ust. 1, nie należą sprawy dotyczące składek na ubezpieczenie zdrowotne należące do właściwości organów ubezpieczeń społecznych na podstawie art. 62a ustawy z dnia 20 grudnia 1990 r. o ubezpieczeniu społecznym rolników oraz na podstawie art. 83d ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych.

Dodać należy, że do kompetencji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych należy również stwierdzenie i ustalenie obowiązku ubezpieczeń społecznych. Powyższe znajduje potwierdzenie w art. 68 ust. 1 lit. a ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych.

Ponadto Dyrektor Śląskiego Oddziału Wojewódzkiego Funduszu informujemy, że w trybie art. 10 ustawy o swobodzie działalności gospodarczej nie wydaje pisemnej interpretacji w sprawach z zakresu zasad składania dokumentów ubezpieczeniowych.

POUCZENIE

Decyzja dotyczy stanu faktycznego przedstawionego przez Wnioskodawcę i stanu prawnego obowiązującego w dacie jej wydania.

Stosownie do art. 10a ust. 2 i ust. 3 ustawy z dnia 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej niniejsza decyzja nie jest wiążąca dla przedsiębiorcy, natomiast jest wiążąca dla Śląskiego Oddziału Wojewódzkiego NFZ wyłącznie w sprawie przedsiębiorcy, na którego wniosek została wydana, do czasu jej zmiany lub uchylecia.

Od niniejszej decyzji przysługuje, zgodnie z art. 109 ust. 5 ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych, w związku z art. 10 ust. 5 ustawy z dnia 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej, odwołanie do Prezesa Narodowego Funduszu Zdrowia. Odwołanie wnosi się na piśmie za pośrednictwem Dyrektora Śląskiego Oddziału Wojewódzkiego NFZ, który wydał decyzję w terminie 7 dni od dnia doręczenia decyzji.

DYREKTOR

Śląskiego Oddziału Wojewódzkiego

Narodowego Funduszu Zdrowia w Katowicach

Grzegorz Nowak

Otrzymują:

- Radca prawny:

.....,

ul.

.....

- adresat,

- a/a.